

Sygn. akt XXV C 826/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR (del.) Paweł Duda

Protokolant: Maja Cichoń

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **S. C. (1)**

przeciwko **Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej

z siedzibą w W. na rzecz S. C. (1) kwotę 126.799,86 zł (sto dwadzieścia sześć tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt sześć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11 maja 2017 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej

z siedzibą w W. na rzecz S. C. (1) kwotę 6.573,05 zł (sześć tysięcy pięćset siedemdziesiąt trzy złote pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt XXV C 826/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 31 października 2017 r.

S. C. (1) pozwem z dnia 11 maja 2017 r., rozszerzonym następnie

pismem procesowym z dnia 18 października 2017 r. (k. 356), wniósł o zasądzenie od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 242.723,40 zł tytułem odszkodowania za nienależyte wykonanie zobowiązania, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że przed Sądem Rejonowym w Białymstoku toczyło się pod sygn. akt II Ns 2238/11 postępowanie z wniosku D. C. (1) przeciwko S. C. (1) o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej. W toku tego postępowania S. C. (1) reprezentowany był przez zawodowych pełnomocników – adwokata L. K. i adwokata J. Ł.. W postępowaniu tym sąd pierwszej instancji wydał postanowienie o podziale majątku wspólnego dnia 1 października 2013 r., a następnie na skutek apelacji S. C. (1) sąd drugiej instancji wydał prawomocne rozstrzygnięcie w dniu 23 maja 2014 r., w którym zasądził od S. C. (1) na rzecz D. C. (1) tytułem spłaty

kwotę 661.077 zł. Sąd nie uwzględnił nakładów powoda z majątku osobistego na majątek wspólny wobec niezgłoszenia przez pełnomocników powoda wniosków

o ich rozliczenie. Skarga kasacyjna powoda wywieziona za pośrednictwem adwokata J. Ł. nie została przyjęta do rozpoznania przez Sąd Najwyższy. Pełnomocnicy S. C. (1) posiadali wiedzę o szeregu okoliczności dotyczących wspólnego majątku uczestników sprawy o podział majątku, ale nie zgłosili prawidłowych wniosków

o rozliczenie nakładów i wydatków z majątku osobistego powoda oraz nie przedstawili odpowiedniego materiału dowodowego, w wyniku czego wyrządzili szkodę w majątku powoda. Pełnomocnik nie pouczył również powoda o skutkach prawnych związanych

z uprawomocnieniem się orzeczenia i utrzymywał, że rozstrzygnięcie sądu drugiej instancji nie jest jeszcze egzekwowalne. Szkodę powoda stanowi różnica w majątku, jaki by posiadał, gdyby pełnomocnicy w sposób prawidłowy przeprowadzili postępowanie dowodowe i zgłosili do rozliczenia wszystkie nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny, a kwotą zasądzoną tytułem spłaty na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia

23 maja 2014 r. sygn. akt II Ca 1190/13. W przypadku zgłoszenia przez pełnomocników prawidłowych wniosków i dowodów, powód miał możliwość uzyskania spłaty w wysokości

o 242.723,40 zł niższej, niż zasądzona postanowieniem Sądu Okręgowego w Białymstoku.

W przypadku podjęcia prawidłowych działań nie doszłoby do poniesienia przez powoda kosztów apelacji, skargi kasacyjnej i postępowania egzekucyjnego. Na szkodę powoda

w wysokości 242.723,40 zł składają się następujące kwoty: 1) 16.140,73 zł – 1/4 z kwoty 64.526,91 zł stanowiącej wartość hipoteki obciążającej nieruchomości przy ul. (...) w B., 2) 17.322 zł – 1/4 z kwoty 69.288 zł spłaconej przez powoda od daty ustania wspólności majątkowej do daty podziału majątku z tytułu kredytu zaciągniętego na budowę domu przy ul. (...) w B., 3) 74.782,80 zł – 1/2 z kwoty 149.565,60 zł spłaconej przez powoda od daty ustania wspólności majątkowej do daty podziału majątku

z tytułu kredytu hipotecznego zaciągniętego na nabycie lokalu przy ul. (...)

w B., 4) 3.070,55 zł – 1/2 z kwoty 6.141,10 zł z tytułu spłaty przez powoda zadłużenia na karcie kredytowej w (...) S.A.,

5) 27.026,55 zł – 1/2 z kwoty 54.053,40 zł spłaconej przez powoda od daty ustania wspólności majątkowej do daty podziału majątku z tytułu kredytu zaciągniętego w (...) S.A., 6) 3.337,30 zł – 1/2

z kwoty 6.674,07 zł z tytułu spłaty przez powoda zadłużenia na karcie kredytowej w (...) Banku S.A., 7) 11.462,50 zł – 1/2 z kwoty 22.925 zł z tytułu spłaty przez powoda zadłużenia na karcie kredytowej w (...) Bank (...) S.A., 8) 72.706,15 zł – 1/2 z kwoty 145.412,30 zł spłaconej przez powoda od daty ustania wspólności majątkowej do daty podziału majątku tytułem kredytu zaciągniętego w (...) Bank (...) S.A. na remont

i wyposażenie lokalu przy ul. (...) w B., 9) opłata od skargi kasacyjnej – 250 zł, 10) poniesione koszty zastępstwa procesowego strony przeciwnej w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, 11) 10.424,80 zł – koszty egzekucji, którymi obciążony został powód, 12) 2.600 zł – odsetki za opóźnienie zapłacone na rzecz D. C. (1).

W dacie orzekania o podziale majątku wspólnego przez Sąd I i II instancji pełnomocnicy S. C. (1) posiadali obowiązkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej zawarte z konsorcjum ubezpieczycieli: (...) S.A.

i (...) S.A.

Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował roszczenia powoda co do zasady i co do wysokości. Pozwany wskazał, że w sprawie o podział majątku adwokat L. K.

w piśmie z dnia 30 września 2011 r. sformułował odpowiednie wnioski, wnosząc o ustalenie, że w skład majątku wspólnego D. C. (1) i S. C. (1) wchodzi nakład na budowę domu posadowionego na nieruchomości przy ul. (...)

w B., że S. C. (1) poczynił wydatek na ten dom w postaci kosztów utrzymania od dnia 23 sierpnia 2009 r. oraz o odliczenie tych nakładów od ewentualnej spłaty przysługującej wnioskodawczyni. Sformułowane w tym piśmie procesowym wnioski zostały zredagowane w sposób profesjonalny, przy uwzględnieniu najwyższych standardów postępowania. Występujący w tamtej sprawie pełnomocnicy mogli zredagować tylko takie wnioski, na które pozwalał im stan wiedzy i dokumentacji pozyskanej od S. C. (1). Przekazanie pełnomocnikom niepełnej informacji co do wzajemnych relacji finansowych z byłą żoną nie może stanowić o uchybieniu adwokatów. Pozwany zarzucił również,

że powód nie wykazał, iż w przypadku innego sposobu prowadzenia przez pełnomocników przedmiotowej sprawy o podział majątku możliwe było uzyskanie dla powoda bardziej korzystanego rozstrzygnięcia. Zdaniem pozwanego, niezasadne jest domaganie się przez powoda zwrotu kosztów związanych z wniesieniem skargi kasacyjnej, która została sporządzona za wiedzą i zgodą powoda. Powód winien być świadomy, z jakim ryzykiem wiąże się wniesienie skargi kasacyjnej. Powód niezasadnie domaga się również zwrotu kosztów powstałych na skutek zaniechania w spełnieniu świadczenia zasądzonego prawomocnym postanowieniem sądu. Uszczerbek związany z koniecznością ponoszenia przez dłużnika kosztów postępowania egzekucyjnego i odsetek z tytułu opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego nie stanowi szkody w rozumieniu art. 361 § 2 k.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Sądu Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 5 listopada 2010 r. ustanowił z dniem 23 sierpnia 2009 r. rozdzielną majątkową między małżonkami D. C. (1) a S. C. (1), którzy zawarli związek małżeński 29 maja 1999 r. (odpis wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 05.11.2010 r. – k. 283).

Na skutek wniosku D. C. (1) z dnia 6 kwietnia 2009 r. przed Sądem Rejonowym w Białymstoku pod sygn. akt II Ns 2283/11 toczyło się postępowanie o podział majątku wspólnego D. C. (1) i S. C. (1) po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej. D. C. (1) w powyższym wniosku wniosła o ustalenie, że w skład majątku wspólnego uczestników wchodzi: 1) udział w wysokości (...) we własności lokalu nr (...) stanowiącego odrębną nieruchomość, położonego w B. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Białymstoku IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą oznaczoną numerem (...) wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej wynoszącym (...) związanym z własnością lokalu, 2) nakład na budowę domu na nieruchomości położonej w B. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Białymstoku IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą oznaczoną numerem (...); 3) wymienione szczegółowo we wniosku rzeczy ruchome stanowiące wyposażenie domu położonego w B. przy ul. (...); 4) wymienione szczegółowo we wniosku rzeczy ruchome składające się na wyposażenie gabinetu stomatologicznego prowadzonego w lokalu położonym w B. przy ul. (...)) samochód osobowy marki V. (...), 6) samochód marki M. (...), 7) samochód marki C. (...), 8) samochód marki D. (...). We wniosku wskazano m.in., że nieruchomość gruntową przy ul. (...) w B., stanowiącą własność uczestnika, strony zabudowały ze środków pochodzących z majątku wspólnego, w tym środków pochodzących z umowy o kredyt, oraz że rzeczy ruchome stanowiące wyposażenie gabinetu stomatologicznego prowadzonego w lokalu przy ul. (...) w B. zostały nabyte ze środków pochodzących z majątku wspólnego, w tym środków pochodzących z umowy pożyczki gotówkowej zawartej z Bankiem (...) S.A., która to umowa została dołączona do wniosku. (dokumenty w dołączonych aktach sygn. II Ns 2283/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku: wniosek o podział majątku wspólnego wraz z załącznikami – k. 2-56).

S. C. (1) udzielił pełnomocnictwa do reprezentowania go w sprawie o podział majątku wspólnego adwokatowi L. K.. Faktycznie sprawę tę prowadziła wówczas aplikanta adwokacka J. Ł., działająca z upoważnienia L. K., która była wieloletnią, dobrą znajomą powoda. J. Ł. prowadziła rozmowy o sprawie ze S. C. (1) i przygotowywała pisma procesowe, w tym odpowiedź na wniosek, który podpisał adwokat L. K.. Adwokat L. K. w ogóle nie brał udziału w rozmowach ze S. C. (1) dotyczących meritum sprawy. Rozmowy takie prowadziła wyłącznie J. Ł.. S. C. (1) informował J. Ł. o długach dotyczących majątku wspólnego, spłacanych z jego własnych środków po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej oraz przekazywał J. Ł. dokumenty dotyczące spłacanych długów. W toku postępowania J. Ł. zdała egzamin adwokacki i od tego czasu reprezentowała powoda jako adwokat w sprawie o podział majątku wspólnego. W dniu 7 lutego 2014 r. (na etapie postępowania przed Sądem II instancji S. C. (1) wypowiedział pełnomocnictwo adwokatowi L. K.. Od tego czasu jego jedynym pełnomocnikiem była adwokat J. Ł.. (dokumenty w dołączonych aktach sygn. akt II Ns 2283/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku: pełnomocnictwo z 24.05.2011 r. dla adw. L. K. – k. 68, upoważnienie do zastępstwa

z 24.05.2011 r. dla apl. adw. J. Ł. – k. 69, wypowiedzenie pełnomocnictwa adw. L. K. z dnia 07.02.2014 r. – k. 780; zeznania świadków w sprawie sygn. XXV C 826/17 tutejszego Sądu: A. K. – k. 364v.-365, L. K. – k. 367-367v., częściowe zeznania świadka J. Ł. – k. 365v-367; przesłuchanie powoda S. C. (1) – k. 367v.-369v.).

W dniu 6 października 2011 r. adwokat L. K. złożył w imieniu S. C. (1) odpowiedź na wniosek w przedmiotowej sprawie o podział majątku wspólnego, w którym wniósł o: 1) ustalenie nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym: D. C. (1) w 1/4 części i S. C. (1) w 3/4 części,

2) wydanie postanowienia wstępnego w przedmiocie ustalenia nierównych udziałów stron w majątku wspólnym, 3) dopuszczenie dowodu z akt sprawy Sądu Okręgowego w B. w sprawie sygn. I C 1306/09 na okoliczność wykazania stopnia przyczynienia się wnioskodawczynie do powstania majątku wspólnego, w tym „utraconych szans” ze strony wnioskodawczynie, 4) dopuszczenie dowodu z przesłuchania wnioskodawczynie i uczestnika postępowania na okoliczność wykazania stopnia przyczynienia się wnioskodawczynie do powstania majątku wspólnego, w tym „utraconych szans” ze strony wnioskodawczynie,

5) dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii RODK dotyczącej małoletniej córki stron na okoliczność wykazania stopnia przyczynienia się wnioskodawczynie do powstania majątku wspólnego, a w szczególności ustalenia nakładu osobistej pracy stron przy wychowaniu dziecka i we wspólnym gospodarstwie domowym, 6) wydanie postanowienia wstępnego

w przedmiocie ustalenia, że wyłączną własność uczestnika S. C. (1) stanowi przedsiębiorstwo (...), B., (...), 7) wydanie postanowienia wstępnego w przedmiocie ustalenia, że wyłączną własność uczestnika postępowania S. C. (1) stanowią składniki wymienione w punktach 1) i 4) wniosku o podział majątku, 8) dopuszczenie dowodu

z zaświadczenia Urzędu Statystycznego na okoliczność wykazania daty podjęcia działalności gospodarczej uczestnika postępowania, 9) wydanie postanowienia wstępnego w przedmiocie ustalenia, że wyłączną własność uczestnika postępowania S. C. (1) stanowią przedmioty w postaci: sztuczny kwiat, sprzęt audio – kino domowe, teleskop, kanapa skórzana dwuosobowa, gitara, kolekcja płyt i kaset, telewizor, sztanga z ławką do ćwiczeń, sejf z bronią, stół metalowy ze szklanym blatem, komplet czterech połączonych krzeseł, 10) ustalenie, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczynie i uczestnika wchodzi: a) nakład na budowę domu posadowionego na nieruchomości położonej w B. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Białymstoku IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą oznaczoną numerem (...), b) rzeczy ruchome składające się na wyposażenie domu położonego w B. przy ul. (...), wymienione w sposób szczegółowy we wniosku o podział majątku z wyjątkiem opisanych

w punkcie 9) powyżej, a także ruchomości wymienionych w punkcie 1.3 wniosku: lit. d) tj. kuchenki mikrofalowej, lit. e) tj. lampy dużej stojącej, lampki małej, lit. f) tj. małego stolika, kanapy skórzanej, lit. j) tj. dwóch lampek, dwóch półek na książki, dwóch regałów, lit. o) tj. dwóch lamp, krzesła, dwóch obrazów, lit. p) tj. dużego grilla wolnostojącego, regału metalowego, lit. q) tj. dwóch dużych gazonów drewnianych, jednego małego gazonu drewnianego, stolika, krzesła plastikowego, w punkcie 1.5 wniosku tj. samochodu osobowego V. (...),

c) samochody osobowe opisane w punkcie 6)-8) wniosku o podział majątku, 11) dokonanie podziału ruchomości w sposób szczegółowo opisany w odpowiedzi na wniosek o podział majątku przy jednoczesnym zasądzeniu wzajemnych spłat, 12) ustalenie wartości nakładów poczynionych przez uczestnika postępowania z majątku osobistego na budowę domu posadowionego na nieruchomości położonej w B. przy ul. (...),

13) ustalenie, że uczestnik poczynił wydatek na lokal położony w B. przy ul. (...) w postaci kosztów utrzymania od dnia 23 sierpnia 2009 r., tj. dnia ustanowienia rozdzielności majątkowej, do dnia podziału majątku wspólnego oraz odliczenie tych nakładów od ewentualnej spłaty przysługującej wnioskodawczynie, 14) dokonanie podziału majątku wspólnego wnioskodawczynie i uczestnika postępowania przez przyznanie na wyłączną własność uczestnika, przy jednoczesnym zasądzeniu spłaty na rzecz wnioskodawczynie, przedmiotów opisanych w punkcie 6) i 8) wniosku o podział, 15) dokonanie podziału majątku wspólnego wnioskodawczynie i uczestnika postępowania przez przyznanie na wyłączną własność wnioskodawczynie, przy jednoczesnym zasądzeniu spłaty na rzecz uczestnika postępowania, samochodu opisanego w punkcie 7) wniosku o podział, 16) ustalenie wartości nakładów poczynionych przez uczestnika postępowania z majątku osobistego, na zakup samochodów wskazanych w pkt. 6) - 8) wniosku oraz o ustalenie, że uczestnik poczynił wydatek w postaci kosztów utrzymania pojazdów od dnia 23 sierpnia

2009 r. do dnia podziału majątku wspólnego i odliczenie tych nakładów od ewentualnej spłaty przysługującej wnioskodawczyni. (dokumenty w dołączonych aktach sygn. II Ns 2283/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku: pismo procesowe uczestnika postępowania z dnia 06.10.2011 r. – k. 104-113).

W toku postępowania o podział majątku wspólnego przed Sądem Rejonowym w B. S. C. (1) podczas przesłuchania informacyjnego na rozprawie z dnia 19 października 2011 r. podał m.in. informacje, że na dzień ustania wspólności ustawowej obciążał go kredyt wzięty wspólnie z wnioskodawczynią na budowę domu, wspólny kredyt na wyposażenie domu, zaległości na kartach kredytowych w (...) Banku, (...) Banku, (...) Banku i (...) Banku, kredyt wzięty na zakup udziału w nieruchomości przy ul. (...) i jeszcze jeden kredyt na zakup nieruchomości oraz że na dzień ustania wspólności zadłużenie w (...) Banku wynosiło około 20.000 zł na zakup samochodu marki C., którym jeździła wnioskodawczyni oraz że na pozostałych kartach łączne zadłużenie wynosiło około 25.000 zł. (dokumenty w dołączonych aktach sygn. akt II Ns 2283/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku: protokół z rozprawy z dnia 19.10.2011 r. – k. 118-122).

J. Ł. na podstawie informacji przekazanych przez S. C. (1) miała wiedzę o kredytach i o zadłużeniu w ramach kart kredytowych posiadanych przez S. C. (1). J. Ł. stała na stanowisku, że skoro kredyt hipoteczny na budowę domu został zaciągnięty przez powoda wspólnie z rodzicami, to nie może być rozliczany w sprawie o podział majątku wspólnego. Jeśli chodzi

o spłacone zobowiązania na kartach kredytowych J. Ł. uważała, że nie podlegają one rozliczeniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego ze względu na fakt, że dostępu do kart nie miała małżonka S. C. (1). (zeznania świadków: A. K. – k. 364v.-365, częściowe zeznania świadka J. Ł. – k. 365v-367; przesłuchanie powoda S. C. (1) – k. 367v.-369v.

W żadnym z kolejnych pism procesowych składanych w przedmiotowej sprawie o podział majątku wspólnego przed Sądem Rejonowym w Białymstoku, ani na żadnej z rozpraw pełnomocnicy S. C. (1) nie formułowali wniosków mających na celu rozliczenie wydatków poczynionych po ustaniu wspólności majątkowej z majątku osobistego S. C. (1) na majątek wspólny w postaci spłaty kredytów i pożyczek przez S. C. (1). Na rozprawie z dnia 20 lutego 2013 r. adwokat J. Ł. prezentowała stanowisko, że cały budynek przy ul. (...)

w B. został wybudowany z majątku osobistego uczestnika, zaś jedyny nakład wnioskodawczyni na budowę tego budynku to wspólna z uczestnikiem spłata w trakcie małżeństwa rat kredytu hipotecznego zaciągniętego na budowę tego domu. (dokumenty w dołączonych aktach sygn. II Ns 2283/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku: protokół rozprawy z dnia 20.02.2013 r. – k. 568, pisma procesowe z dnia 05.04.2012 r. – k. 228-232, z dnia 04.05.2012 r. – k. 267-334, z dnia 06.07.2012 r. – k. 376, z dnia 20.11.2012 r. – k. 517-530, z dnia 26.02.2013 r. – k. 571-572, z dnia 12.06.2013 r. – k. 650-651).

Sąd Rejonowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 1 października 2013 r. sygn. akt II Ns 2283/11 postanowił:

I. ustalić, że przedmiotem podziału majątku wspólnego D. C. (1)

i S. C. (1) jest: 1) udział w wysokości (...)

w nieruchomości stanowiącej odrębną własność lokalu numer (...) położonego przy ulicy (...) w budynku numer (...) w B., dla której to nieruchomości

w Sądzie Rejonowym w Białymstoku w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych prowadzona jest księga wieczysta nr (...), związanego z udziałem 6.265/67.200

w prawie współużytkowania wieczystego nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt i części budynku oraz urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Białymstoku

w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych prowadzona jest księga wieczysta nr (...) – o wartości 393.354 zł, 2) nakład na majątek osobisty,

tj. nieruchomości S. C. (1) położoną w B. przy ulicy (...), oznaczoną numerem geodezyjnym (...) o powierzchni 0,0569 ha,

w postaci wartości prac remontowo budowlanych związanych ze wzniesieniem budynku mieszkalnego i zagospodarowaniem terenu wokół niego – o wartości 944.846 zł, 3) ruchomości szczegółowo opisane w ppkt. 3 lit. a) – c) postanowienia, znajdujące się w posiadaniu S. C. (1) o łącznej wartości 23.426 zł (pkt. 3 lit. a), znajdujące się w posiadaniu D. C. (1) o łącznej wartości 5.021 zł (pkt. 3 lit. b) oraz ruchomości stanowiące wyposażenie gabinetu stomatologicznego o łącznej wartości 18.810 zł (pkt. 3 lit. c); 4) pies rasy buldog, 5) ruchomości w postaci samochodów osobowych C. (...) – o wartości 22.800 zł i D. (...) – o wartości 20.400 zł, 6) kwota 51.900 zł stanowiąca równowartość samochodu M. (...), 7) kwota 34.200 zł stanowiąca równowartość samochodu V. (...);

II. oddalić wniosek o ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym;

III. oddalić pozostałe wnioski stron postępowania;

IV. dokonać podziału majątku wspólnego D. C. (1) i S. C. (1) w ten sposób, że przyznać na własność: 1) D. C. (1):

a) ruchomości opisane w pkt. I ppkt. 3) lit b) postanowienia, b) psa rasy buldog francuski, c) samochód osobowy C. (...), 2) S. C. (1): a) udział w wysokości 738/1000 w nieruchomości szczegółowo opisanej w pkt. I. ppkt. 1) postanowienia, b) nakład w postaci wartości prac remontowo budowlanych na nieruchomości szczegółowo opisany w pkt. I. ppkt. 2) postanowienia, c) ruchomości szczegółowo opisane w pkt. I. ppkt. 3) lit. a) i c) postanowienia, d) samochód osobowy D. (...), e) prawo do kwot opisanych w pkt. I ppkt. 6) i 7) postanowienia;

V. zasądzić tytułem spłaty od S. C. (1) na rzecz D. C. (1) kwotę 751.954 zł płatną w dwóch ratach: a) pierwsza w wysokości 300.000 zł

w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia,

b) druga w wysokości 451.954 zł w terminie 1 roku od daty uprawomocnienia się postanowienia – obie raty z ustawowymi odsetkami w wysokości 13% w stosunku rocznym na wypadek uchybienia w terminie płatności.

(dokumenty w aktach sygn. akt II Ns 2283/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku: postanowienie z dnia 01.10.2013 r. wraz z uzasadnieniem – k. 701-703 i 713-756, postanowienie z dnia 26.11.2013 r. w przedmiocie sprostowania – k. 766).

Postanowienie Sądu Rejonowego w Białymstoku zostało zaskarżone apelacją przez uczestnika postępowania S. C. (1), wniesioną w jego imieniu przez adw. J. Ł.. W apelacji uczestnik zaskarżył powyższe postanowienie Sądu Rejonowego w Białymstoku w całości, zarzucając nieważność postępowania polegającą na pozbawieniu uczestnika możliwości obrony swych praw poprzez oddalenie wszystkich wniosków dowodowych pełnomocnika uczestnika postępowania jako spóźnionych, pomimo rozpoczęcia procesu pod rządami starej ustawy oraz nierozpoznanie istoty sprawy. W oparciu o te zarzuty uczestnik wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia lub o przeprowadzenie postępowania dowodowego i orzeczenie co do istoty sprawy. (apelacja uczestnika postępowania z dnia 20.11.2013 r. – k. 760-763 akt Sądu Rejonowego w Białymstoku sygn.

II Ns 2283/11).

Na skutek apelacji S. C. (1) od powyższego postanowienia, Sąd Okręgowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 23 maja 2014 r. postanowił:

I. zmienić zaskarżone postanowienie:

1. w punkcie I.1) i wskazaną w nim wartość udziału w nieruchomości stanowiącej odrębną własność lokalu numer (...) położonego przy ul. (...)

w B. obniżyć do kwoty 210.600 zł;

2. w punkcie V w ten sposób, że zasądzoną kwotę dopłaty obniżyć do 661.077 zł,

a wysokość drugiej raty określić na kwotę 361.077 zł;

II. oddalić apelację w pozostałym zakresie;

III. stwierdzić, że zainteresowani we własnym zakresie ponoszą koszty postępowania odwoławczego związane ze swoim udziałem w sprawie.

W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Okręgowy w Białymstoku wskazał, że nie znajdują uzasadnienia zarzuty apelacyjne co do nieważności postępowania, jak też co do nierozpoznania istoty sprawy. Przyczyną dokonanych przez Sąd Okręgowy zmian zaskarżonego postanowienia był obowiązek działania sądu z urzędu, jeżeli chodzi o wartość majątku wspólnego, tj. wartości udziału w wysokości 738/100 w nieruchomości stanowiącej odrębną własność lokalu numer (...) położonego przy ulicy (...) w B.. Sąd Okręgowy wyjaśnił, iż pomimo, że brak było na etapie postępowania przed Sądem Rejonowym wyraźnego wniosku w tym zakresie, nie usprawiedliwiało to Sądu I instancji co do braku ustaleń w zakresie wysokości obciążenia hipotecznego dotyczącego udziału w w/w nieruchomości. Z uwagi na fakt, że wartość tego udziału w nieruchomości została wyceniona na kwotę 393.354 zł, a aktualne zadłużenie z tytułu kredytu inwestycyjnego (ustalone

w postępowaniu odwoławczym na podstawie informacji Banku (...) S.A.) wynosi 182.753,61 zł, należało zmniejszyć wartość udziału w tej nieruchomości do kwoty 210.600 zł. Skutkowało to zmniejszeniem łącznej wartości majątku wspólnego stron postępowania

z kwoty 1.562.950 zł do kwoty 1.380.196 zł. Z uwagi na to, że wnioskodawczyni otrzymała składniki o wartości 29.021 zł przysługiwała jej od uczestnika dopłata kwoty 661.077 zł. Sąd Okręgowy w Białymstoku oddalił wniosek pełnomocnika uczestnika o zażądanie z Banku (...) S.A. informacji na temat stanu spłaty oraz wartości kredytu zaciągniętego na budowę domu stanowiącego nakład z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika uznając, że uczestnik mógł stosownie informacje bankowe składać do akt sprawy w czasie postępowania przed Sądem Rejonowym i nie było mu w tym celu potrzebne określanie terminu. (dokumenty w aktach sygn. II Ns 2283/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku: protokół rozprawy przed Sądem Okręgowym w Białymstoku z dnia 23.05.2014 r. – k. 803–804, postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 23.05.2014 r. sygn. akt II Ca 1190/13 wraz z uzasadnieniem - k. 805-806 i k. 810-825, pismo (...) S.A. z 03.04.2014 r. – k. 793).

Po wydaniu powyższego orzeczenia przez Sąd Okręgowy w Białymstoku, S. C. (1) konsultował z innymi prawnikami (niż L. K. i J. Ł.) celowość wniesienia skargi kasacyjnej. Mimo że z opinii prawników wynikało, że skarga kasacyjna ma niewielkie szanse powodzenia, powód zdecydował się wnieść skargę, a adwokat J. Ł. zgodziła się ją sporządzić bez wynagrodzenia. (zeznania świadka J. Ł. – k. 365v-367, częściowo przesłuchanie powoda S. C. (1) – k. 367v.-369v.).

W dniu 14 października 2014 r. adwokat J. Ł. złożyła do Sądu Okręgowego w Białymstoku wniosek o wstrzymanie wykonania postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 23 maja 2014 r. sygn. akt II Ca 1190/13 „do czasu jego uprawomocnienia”. Wniosek ten został oddalony przez Sąd Okręgowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 14 października 2014 r. (dokumenty w aktach sygn. II Ns 2283/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku: wniosek o wstrzymanie wykonania orzeczenia – k. 838-839, postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 14.10.2014 r. – k. 840).

W dniu 22 października 2014 r. adwokat J. Ł. wniosła do Sądu Najwyższego w imieniu uczestnika postępowania S. C. (1) skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 23 maja 2014 r. sygn. akt II Ca 1190/13, uiszczając opłatę od skargi w kwocie 1.000 zł. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 16 czerwca 2015 r. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 3.600 zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego. Następnie Sąd Okręgowy w Białymstoku zwrócił S. C. (1) kwotę 750 złotych tytułem 3/4 opłaty od skargi kasacyjnej. S. C. (1) zapłacił na rzecz D. C. (1) zasądzoną przez Sąd Najwyższy kwotę 3.600 zł w dniu 29 października 2015 r. (potwierdzenie przelewu z 29.10.2015 r. – k. 233; dokumenty w aktach sygn. II Ns 2283/11 Sądu Rejonowego

w B.: skarga kasacyjna uczestnika – k. 846-862, odpis postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16.06.2015 r. – k. 887-889, zarządzenie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 23.06.2015r. – k. 895).

Po wydaniu w sprawie o podział majątku wspólnego przez Sąd Okręgowy w B. postanowienia z dnia 23 maja 2014 r., S. C. (1) zapłacił D. C. (1) część zasądzonej sumy, ze środków pochodzących ze sprzedanego wcześniej w tym celu mieszkania. Ze względu na brak zapłaty pozostałej części zasądzonej sumy, na skutek wniosku D. C. (1) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. wszczęła przeciwko S. C. (1) postępowanie egzekucyjne. Po wszczęciu egzekucji S. C. (1) uregulował pozostałą do zapłaty należność na rzecz D. C. (1). Poza należnością główną zasądzoną przez Sąd Okręgowy w Białymstoku S. C. (1) zapłacił na rzecz D. C. (1) również odsetki ustawowe za opóźnienie w kwocie 2.600 zł. W związku z dokonaną zapłatą Komornik Sądowy postanowieniem z dnia 23 stycznia 2015 r. umorzyła postępowanie egzekucyjne na podstawie art. 825 pkt. 1 k.p.c. (na wniosek wierzyciela), ustaliła koszty egzekucji na kwotę 10.424,80 zł i w całości obciążyla nimi dłużnika S. C. (1). (częściowe zeznania świadka A. K. – k. 364v.-365, częściowe przesłuchanie powoda S. C. (1) – k. 367v.-369v., postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku A. W. z dnia 23.01.2015 r. sygn. akt (...)– k. 167-168, potwierdzenie przelewu z 18.01.2015 r. – k. 232).

Nieruchomość gruntowa przy ul. (...) w B., oznaczona jako działka nr (...), stanowiła majątek osobisty S. C. (1). Na nieruchomości tej S. C. (1) i D. C. (1) w trakcie ich związku małżeńskiego wybudowali dom jednorodzinny. Na budowę tego domu przeznaczone zostały m.in. środki pochodzące z kredytu zaciągniętego przez S. C. (1), S. C. (1) (ojca powoda) i H. C. (matkę powoda) w (...) Banku (...) S.A., na podstawie umowy kredytu na cele mieszkalne z odroczoną spłatą części należności z dnia 24 czerwca 1999 r. W dniu 19 lutego 2001 r. S. C. (1) i D. C. (1) zawarli z (...) Bankiem (...) S.A. umowę kredytu mieszkaniowego (...), na mocy której Bank udzielił im kredytu w kwocie 76.039 DEM (co stanowiło równowartość kwoty 147.409,21 zł) na spłatę kredytu z odroczoną spłatą części należności nr (...) z dnia 24 czerwca 1999 r. Spłata kredytu została zabezpieczona wpisem hipoteki umownej na sumę 146.000 zł do księgi wieczystej przedmiotowej nieruchomości nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Białymstoku. W okresie od dnia ustania wspólności majątkowej małżeńskiej S. C. (1) i D. C. (1), tj. od dnia 23 sierpnia 2009 r., do dnia prawomocnego podziału majątku wspólnego byłych małżonków, tj. wydania postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 23 maja 2014 r. sygn. akt II Ca 1190/13, S. C. (1) spłacił raty wymienionego wyżej kredytu (...) w łącznej wysokości 69.288 zł, w tym kapitał 46.483,61 zł i odsetki 22.566,18 zł. Zadłużenie z tytułu pozostałego do spłaty kredytu wynosiło na dzień 23 maja 2014 r. 64.562,91 zł. (odpis z księgi wieczystej nr (...) Sądu Rejonowego w Białymstoku – k. 46-50, umowa kredytu na cele mieszkaniowe z odroczoną spłatą części należności nr (...) z dnia 24.06.1999 r. wraz z aneksami – k. 181-201, umowa kredytu mieszkaniowego (...) nr (...) z 19.02.2001 r. – k. 326-333, zaświadczenie (...) S.A. z 19.02.2001 r. – k. 334, zawiadomienie Sądu Rejonowego w Białymstoku Wydział Ksiąg Wieczystych z 08.03.2001 r. – k. 335, zaświadczenie (...) S.A. z 02.05.2016 r. – k. 178-179, zaświadczenie (...) S.A. z 05.05.2016 r. – k. 176-177).

Udział 738/1000 części we własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu niemieszkalnego nr (...) położonego w B. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Białymstoku IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą oznaczoną numerem (...), S. C. (1) i D. C. (1) nabyli na zasadach wspólności ustawowej małżeńskiej umową sprzedaży z dnia 28 marca 2008 r. Zakup udziału we wskazanym lokalu został sfinansowany ze środków pochodzących z kredytu zaciągniętego na podstawie umowy kredytu inwestycyjnego dla posiadaczy rachunków bieżących typu Partner w walucie (...) zawartej w dniu 11 marca 2008 r. pomiędzy (...) Bankiem (...) S.A. a S. C. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) S. C. (1). W lokalu tym powód prowadził praktykę stomatologiczną. Zabezpieczeniem spłaty tego kredytu była hipoteka zwykła w kwocie 301.144 zł i hipoteka kaucyjna do kwoty 85.000 zł ustanowiona przez D. C. (1) i S. C. (1) na przysługującym im udziale w lokalu. Na dzień 2 kwietnia 2014 r. zadłużenie z tytułu tego kredytu wynosiło 182.753,61 złotych. W okresie od 23 sierpnia

2009 r. do 23 maja 2014 r. S. C. (1) spłacił raty powyższego kredytu w łącznej wysokości 149.565,60 zł, w tym kapitał 96.433,74 zł, odsetki 53.131,23 zł i odsetki karne 0,63 zł. (zaświadczenie z (...) S.A. z 27.04.2016 r. – k. 202-203; dokumenty w aktach sygn. II Ns 2283/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku: odpis z księgi wieczystej nr (...) – k. 19-23, wypis aktu notarialnego z dnia 28.03.2008 r. – umowa sprzedaży oraz oświadczenie o ustanowieniu hipotek zwykłej i kaucyjnej – k. 24-33, zaświadczenie z (...) S.A. z 03.04.2014 r. – k. 793).

W dniu 3 października 2008 r. S. C. (1) zawarł umowę o pożyczkę gotówkową w wysokości 122.000 zł (120.000 zł kwota pożyczki, 2.000 zł kwota prowizji)

z Bankiem (...) S.A. – nr (...). Z pożyczonej na mocy tej umowy sumy, kwota 62.739,31 zł została przeznaczona na spłatę innego zobowiązania, pozostała zaś kwota 57.260,69 zł została wypłacona pożyczkobiorcy i przeznaczona na zakup ruchomości stanowiących wyposażenie gabinetu stomatologicznego prowadzonego przez S. C. (1) w lokalu nr (...) przy ul. (...) w B.. W okresie od 23 sierpnia 2009 r. do 23 maja 2014 r. S. C. (1) spłacił raty powyższej pożyczki w łącznej wysokości 145.412,29 zł. (zaświadczenie Banku (...) S.A.

z 06.03.2017 r. – k. 226, pismo Banku (...) S.A. z 06.03.2017 r. wraz

z załącznikiem – szczegółowym rozliczeniem wpłat na rachunek pożyczki gotówkowej nr (...) - k. 227-230; dokumenty w aktach sygn. II Ns 2283/11 Sądu Rejonowego

w Białymstoku: wniosek o podział majątku wspólnego – k. 11, umowa pożyczki gotówkowej z 03.10.2008 r. – k. 54-56).

Ponadto S. C. (1) w okresie od 23 sierpnia 2009 r. do 23 maja 2014 r. spłacił zadłużenia, powstałe przed 23 sierpnia 2009 r., na należących do niego kartach kredytowych lub z tytułu innych niżej wymienionych kredytów, w tym:

- zadłużenie na rachunku karty kredytowej w (...) S.A. – w kwocie 6.141,10 zł,
- zadłużenie z tytułu kredytu konsumpcyjnego w wysokości 42.408,82 zł zaciągniętego na podstawie umowy z dnia 24 listopada 2008 r. zawartej z (...) S.A. – w kwocie 54.053,40 zł, w tym kapitał 39.542,14 zł i odsetki 15.463,39 zł,
- zadłużenie na rachunku karty kredytowej w (...) Bank S.A. – w kwocie 6.674,07 zł,
- zadłużenie na rachunku karty kredytowej w (...) Bank (...) S.A. – w kwocie 22.925,01 zł.

(zaświadczenie (...) S.A. z 30.10.2015 r. – k. 223, zaświadczenia (...) S.A. z 17.05.2016 r. – k. 216 i k. 217-222, wyciąg z rachunku karty kredytowej

w (...) Banku S.A. – k. 204-205, pismo (...) Bank S.A. z 01.10.2015 r. –

k. 206-209, umowa o kartę kredytową (...) Banku S.A. z 20.04.2006 r. – k. 210-211, zaświadczenie (...) Bank (...) S.A. z 12.11.2015 r. – k. 224, potwierdzenie wpłaty gotówkowej z 08.10.2009 r. – k. 225).

W okresie, w którym trwało postępowania w przedmiotowej sprawie o podział majątku wspólnej adwokat L. K. i adwokat J. Ł. ubezpieczeni byli w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów w konsorcjum ubezpieczycieli: (...) S.A. i (...) S.A. (okoliczność uznana za przyznaną na podstawie art. 230 k.p.c. – podana przez powoda w pozwie i niekwestionowana przez pozwanego).

Po zakończeniu sprawy o podział majątku wspólnego S. C. (1) zgłosił (...) S.A. roszczenia odszkodowawcze z ubezpieczenia OC adwokata J. Ł. w związku z nienależytą reprezentacją go w sprawie o podział majątku wspólnego. Ubezpieczyciel pismem z dnia 1 września 2016 r. odmówił powodowi wypłaty odszkodowania. (pismo (...) S.A. z 01.09.2016 r. – k. 170-173).

W dniu 23 maja 2016 r. S. C. (1) złożył do Sądu Rejonowego

w B. przeciwko L. K., J. Ł., (...) S.A. i Towarzystwu (...) S.A. wniosek o zaniechanie do próby ugodowej w przedmiocie zapłaty kwoty 421.358,84 zł

z tytułu odszkodowania za nienależyte reprezentowanie go przez pełnomocników

w przedmiotowej sprawie o podział majątku wspólnego. (odpis wniosku o zawezwanie do próby ugodowej wraz z potwierdzeniem nadania – k. 149-161).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Sąd uznał za wiarygodne obiektywne dowody z wymienionych dokumentów, jako że nie budziły one wątpliwości co do ich autentyczności i nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadka L. K., w których świadek opisał okoliczności udzielenia jemu i J. Ł. przez S. C. (1) zlecenia do reprezentacji go w sprawie o podział majątku wspólnego z byłą żoną. Zeznania tego świadka pozostawały w zgodzie z zeznaniami świadka J. Ł. i samego powoda, zatem były wiarygodne.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka J. Ł. również w części, w której przyznała ona, że w toku przedmiotowej sprawy o podział majątku wspólnego posiadała wiedzę o kredytach powoda, w tym zadłużeniu w ramach kart kredytowych powoda, oraz podała przyczyny, dla których długów tych nie zgłosiła do rozliczenia w tamtym postępowaniu stojąc na stanowisku, że nie podlegają one rozliczeniu w tamtej sprawie, stanowiąc długi osobiste powoda. Ta część zeznań świadka pozostawała w zgodzie z zeznaniami powoda i nie budziła wątpliwości.

Sąd nie dał natomiast wiary zeznaniom świadka J. Ł. w części, w której zaprzeczyła ona, żeby powód przekazywał jej dokumenty dotyczące spłaty kredytów, jak twierdzili podczas składanych zeznań świadek A. K. i powód S. C. (1). Z materiału dowodowego sprawy wynika, że powód i J. Ł. pozostawali w bliskich relacjach, byli wieloletnimi znajomymi i mieli częste kontakty ze sobą również na stopie prywatnej i często rozmawiali o toczącej się sprawie o podział majątku wspólnego. W tej sytuacji, w świetle doświadczenia życiowego, należało dać wiarę twierdzeniom A. K. i powoda, że powód przekazywał J. Ł. wszelkie informacje i dokumenty dotyczące spłacanych przez powoda długów w okresie od ustania wspólności majątkowej małżeńskiej z D. C. (1) do czasu prawomocnego podziału majątku. W tym zakresie Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka A. K. i zeznania powoda, a uznał za niewiarygodne zeznania świadka J. Ł..

Sąd nie dał natomiast wiary tej części zeznań świadka A. K. i powoda S. C. (1), w której twierdzili oni, że to J. Ł. nakłoniła powoda do wniesienia skargi kasacyjnej oraz do niedokonywania zapłaty na rzecz byłej żony kwoty zasądzonej prawomocnym orzeczeniem sądowym o podziale majątku wspólnego. Z zeznań świadków A. K. i J. Ł. oraz z zeznań powoda wynikało, że powód konsultował celowość wniesienia skargi kasacyjnej od orzeczenia sądu drugiej instancji o podziale majątku wspólnego z innymi prawnikami niż J. Ł. i dopiero po tych konsultacjach zdecydował się taką skargę złożyć. Prowadzi to do wniosku, że wniesienie takiej skargi było przemyślaną, samodzielną decyzją powoda. Podobnie ocenić należy kwestię braku spłacenia przez powoda całej sumy zasądzonej na rzecz byłej żony w postanowieniu o podziale majątku wspólnego. Nie sposób dać wiary twierdzeniom A. K. i powoda, że powód był przekonywany przez J. Ł., że postanowienie sądu drugiej instancji nie jest wykonalne przed rozstrzygnięciem skargi kasacyjnej w sytuacji, gdy wniosek o wstrzymanie wykonania tego postanowienia złożony w imieniu S. C. (1) przez adwokata J. Ł. został oddalony przez sąd. Wobec tego co do tej kwestii Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka J. Ł., w których zaprzeczyła ona, by informowała powoda, że postanowienie sądu drugiej instancji nie jest wykonalne oraz że nie musi regulować spłaty zasądzonej tym orzeczeniem. Przeciwnie twierdzenia A. K. i powoda nie zasługiwały tym bardziej na wiarę w sytuacji, że powód część zasądzonej sumy zapłacił jednak na rzecz byłej żony ze środków pochodzących ze sprzedanego specjalnie w tym celu mieszkania. Musiał więc mieć świadomość, że postanowienie sądu drugiej instancji jest prawomocne i że jest zobowiązany wypełnić obowiązek spłaty.

Sąd zważył, co następuje:

Źródła Odpowiedzialności pozwanego Towarzystwa (...) S.A. za szkodę wyrządzoną powodowi na skutek nienależytej reprezentacji go

w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej z byłą żoną D. C. (1) poszukiwać należy na gruncie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów, na mocy której ubezpieczyciel objął ochroną ubezpieczeniową pełnomocników S. C. (1) w tamtej sprawie – adwokatów L. K. i J. Ł.. Zgodnie z art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. W myśl art. 822 § 4 k.c., uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Odpowiedzialność ubezpieczyciela w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wyznaczona jest – zarówno co do zasady, jak i granic – odpowiedzialnością osoby odpowiedzialnej za szkodę. Dochodząc roszczeń od ubezpieczyciela poszkodowany musi przede wszystkim wykazać przesłanki odpowiedzialności samego sprawcy szkody, bez których istnienia w ogóle nie powstaje odpowiedzialność ubezpieczyciela.

Stosownie do art. 8a ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo

o adwokaturze (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 1999) adwokat podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności polegających na świadczeniu pomocy prawnej, w szczególności udzielaniu porad prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed sądami i urzędami. Warunki obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów unormowane zostały szczegółowo w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r., nr 217, poz. 2134). Zgodnie z § 2 ust. 1 przywołanego rozporządzenia, ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna adwokata za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego, w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, podczas wykonywania czynności adwokata, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze. W myśl § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia, minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, wynosi równowartość w złotych 50.000 euro, ustalaną przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłaszanego przez (...) Bank (...) po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia została zawarta.

Do stosunku zastępstwa procesowego, jaki powstaje na podstawie umowy pomiędzy pełnomocnikiem z wyboru a jego klientem należy stosować przepisy Kodeksu cywilnego

o zleceniu (art. 734 i nast. k.c.), bowiem celem działania pełnomocnika nie jest uzyskanie oczekiwanego przez stronę rezultatu, ale działanie z zachowaniem należytej staranności. Niedochowanie przez pełnomocnika należytej staranności, przez co należy rozumieć postępowanie w sprawie oczywiście sprzeczne z przepisami mającymi zastosowanie albo

z powszechnie aprobowanymi poglądami doktryny lub ustalonym orzecznictwem znanym przed podjęciem czynności, stanowi podstawę przewidzianej w art. 471 k.c. odpowiedzialności za nienależyte wykonanie zobowiązania (vide orz. SN z 15.03.2012 r.,

I CSK 330/11, OSNC 2012/9/109 i orz. Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 19.02.2016 r., I ACa 1230/15, Legalis nr 1446437).

Zgodnie z art. 471 k.c., dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej

z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Przesłankami odpowiedzialności kontraktowej są zatem: poniesienie przez wierzyciela szkody, fakt niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez dłużnika, związek przyczynowy między niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą oraz możliwość przypisania dłużnikowi odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania (tzn. uchybienie obowiązkowi umownym musi być następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiada). Stosownie do reguły rozkładu ciężaru dowodowego z art. 6 k.c., przy uwzględnieniu brzmienia art. 471 k.c., na wierzycielu spoczywa ciężar dowodowy co do wymienionych pierwszych trzech przesłanek. Co do czwartej przesłanki istnieje domniemanie, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest

następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiada. Przywołany przepis statuuje zasadę winy jako naczelną zasadę odpowiedzialności odszkodowawczej. Zawiniony czyn sprawcy, pociągający za sobą odpowiedzialność cywilną, musi wykazywać znamiona niewłaściwości postępowania zarówno od strony przedmiotowej, co określa się mianem bezprawności czynu, jak i od strony podmiotowej, co określa się jako winę w znaczeniu subiektywnym. Bezprawność – jako przedmiotowa cecha sprawy czynu – jest ujmowana jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym, przez który rozumie się nakazy i zakazy wynikające nie tylko z norm prawnych (z zakresu prawa cywilnego, karnego, administracyjnego, pracy, finansowego, itp.), lecz także wynikające z norm moralnych i obyczajowych określane jako „zasady współżycia społecznego” lub „dobre obyczaje”. Bezprawność zaniechania następuje wówczas, gdy istniał nakaz działania, zakaz zaniechania, czy też zakaz spowodowania skutku, jaki przez zaniechanie może nastąpić. (por. Gerard Bieniek, w: Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania, tom 2, Warszawa 2005, s. 235-236; orz. SN z dnia 19 lipca 2003 r., V CKN 1681/00, LEX nr 121742). Wina w znaczeniu subiektywnym odnosi się natomiast do sfery zjawisk psychicznych człowieka i rozumie się ją jako naganną decyzję odnoszącą się do podjętego przez niego bezprawnego czynu. Zatem na gruncie prawa cywilnego winę można przypisać podmiotowi prawa, kiedy istnieją podstawy do negatywnej oceny jego zachowania zarówno z punktu widzenia obiektywnego, jak i subiektywnego – tzw. zarzucalność postępowania (tak: SN w orz. z dnia 26 września 2003 r., IV CK 32/02, LEX nr 146462).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że adwokat odpowiada za szkodę wyrządzoną mocodawcy na skutek swoich zaniedbań i błędów prowadzących do przegrania sprawy, której wynik byłby korzystny dla strony, gdyby pełnomocnik dochował należytej staranności ocenianej przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru jego działalności (art. 355 § 2 k.c.). Profesjonalność adwokata zakłada posiadanie kompetencji w sprawach, których prowadzenia się podejmuje, zatem zna je od strony normatywnej, teoretycznej i zastosowania w praktyce, zwłaszcza poprzez orzecznictwo, a także uwzględniając wystarczające doświadczenie zawodowe i życiowe. Strona domagająca się od pełnomocnika odszkodowania za przegranie sporu sądowego winna zatem wykazać, że przy dochowaniu przez pełnomocnika należytej staranności miałyby duże szanse na wygranie sprawy lub jej korzystniejszy wynik (tak SN w orz. z 02.12.2004 r., V CK 297/04, Legalis nr 66151, z 22.11.2006 r., V CSK 292/06, Legalis nr 156422, z 13.06.2008 r., I CSK 514/07, Legalis nr 150237, z 04.03.2009 r., IV CSK 441/08, Legalis nr 244088, z 19.12.2012 r., II CSK 219/12, Legalis nr 549661, z 19.04.2013 r., V CSK 210/12, Legalis nr 637488).

Oceniając sposób działania pełnomocników S. C. (1) w sprawie

o podział majątku wspólnego, która toczyła się przed Sądem Rejonowym w Białymstoku

i przed Sądem Okręgowym w Białymstoku, zwrócić trzeba uwagę na elementarne zasady obowiązującą w sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wynikające z przepisów prawa i utrwalonego orzecznictwa. Zgodnie

z dyspozycją art. 46 k.r.o. i art. 567 § 3 k.p.c. do postępowania o podział majątku dorobkowego po ustaniu wspólności majątkowej stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. Oznacza to m.in., że sąd ustala skład i wartość majątku byłych małżonków (art. 684 k.p.c.), przy czym chwilą właściwą dla ustalenia wartości tego majątku jest chwila dokonywania podziału. Rozliczeniu podlega całość stosunków majątkowych między małżonkami według stanu na dzień ustania wspólności ustawowej, natomiast przedmiotem podziału pozostaje stan czynny masy majątkowej w czasie orzekania o podziale. (vide: orz. SN z 19.05.1989 r., III CZP 52/89, OSNCP 1990/4-5/60 i z 07.04.1994 r., III CZP 41/94, LEX nr 9107). Przy podziale majątku wspólnego dokonuje się rozliczeń pomiędzy małżonkami

z tytułu nakładów z majątku wspólnego na majątek odrębny i z majątku odrębnego na majątek wspólny zgodnie z art. 45 k.r.o. i art. 567 § 1 k.p.c. W myśl art. 45 § 1 zd. 2 k.r.o., każdy z małżonków może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swego majątku odrębnego na majątek wspólny. Sformułowanie „może żądać” oznacza, że rozliczenia wydatków i nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny sąd dokonuje na wniosek, a nie z urzędu. Pod pojęciem „wydatków” należy przy tym rozumieć koszty związane z nabyciem określonego przedmiotu majątkowego, a pod pojęciem „nakładów” koszty przeznaczone na zachowanie, eksploatację lub ulepszenie rzeczy już istniejącej

w majątku wspólnym. Jeśli dług zaciągnięty przez jednego z małżonków został zużyty na majątek wspólny i spłacony w okresie w okresie pomiędzy ustaniem wspólności a podziałem majątku wspólnego, to tak spłacona należność przestaje być długiem i przekształca się

w roszczenie o zwrot nakładów na rzecz tego małżonka, który dokonał zapłaty. Roszczenie takie podlega rozliczeniu na podstawie art. 45 k.r.o. (orz. składu 7 sędziów SN z 05.12.1978 r., III CRN 194/78, OSNC 1979/11/207).

Ze względu na powyższe reguły pełnomocnicy S. C. (1) w sprawie o podział majątku wspólnego powinni byli zgłosić do rozliczenia w tamtym postępowaniu długi wspólne byłych małżonków lub długi powoda zużyte na majątek wspólny, które powód spłacił w okresie pomiędzy ustaniem wspólności a podziałem majątku wspólnego, oraz zgłosić stosowne wnioski celem wykazania faktu spłaty. Bez zgłoszenia stosownego wniosku w tym przedmiocie takie spłacone długi nie mogły zostać uwzględnione przez sąd przy dokonywaniu podziału majątku wspólnego. Spośród wskazanych przez powoda w niniejszej sprawie spłaconych długów uwzględnieniu w sprawie o podział majątku wspólnego, przy ich prawidłowym zgłoszeniu przez pełnomocników, podlegałyby:

1) Dług z tytułu kredytu mieszkaniowego (...) zaciągniętego przez S. C. (1) i D. C. (2) w (...) S.A. na spłatę wcześniejszego kredytu w tym Banku (zaciągniętego przez S. C. (1) wraz z rodzicami) przeznaczonego na budowę domu jednorodzinnego na nieruchomości przy ul. (...) w B. (stanowiącej majątek osobisty S. C. (1)). Nakład na powyższą nieruchomość w postaci budowy domu jednorodzinnego został uznany w sprawie o podział majątku wspólnego za majątek wspólny małżonków, zatem spłata powyższego kredytu przez S. C. (1) w okresie pomiędzy ustaniem wspólności a podziałem majątku w łącznej kwocie 69.288 zł stanowi jego nakład z majątku osobistego na majątek wspólny. Skoro udziały małżonków w majątku wspólnym są równe (wniosek o ustalenie nierównych udziałów został oddalony przez Sąd Rejonowy w Białymstoku), to D. C. (1) winna była zwrócić S. C. (1) połowę tej kwoty. W niniejszej sprawie przy ustalaniu wysokości szkody powoda na skutek niewłaściwego zachowania pełnomocników podlega 1/4 powyższej kwoty, tj. 17.322 zł, zgodnie z żądaniem powoda sformułowanym w pozwie.

2) Dług z tytułu kredytu zaciągniętego przez S. C. (1) w (...) S.A. na podstawie umowy kredytu inwestycyjnego dla posiadaczy rachunków bieżących typu Partner w walucie (...) z 11 marca 2008 r. przeznaczonego na zakup udział 738/1000 części we własności stanowiącej odrębną nieruchomość lokalu niemieszkalnego nr (...) położonego w B. przy ul. (...). Udział we wskazanym lokalu stanowił majątek wspólny małżonków, zatem spłata powyższego kredytu przez S. C. (1) w okresie pomiędzy ustaniem wspólności a podziałem majątku w kwocie łącznej 149.564,97 zł (nie uwzględniono tu spłaconych odsetek karnych 0,63 zł) stanowi jego nakład z majątku osobistego na majątek wspólny. D. C. (1) przy prawidłowym zgłoszeniu tego długu w sprawie o podział majątku wspólnego winna była zwrócić S. C. (1) połowę tej kwoty, tj. 74.782,49 zł.

3) Dług z tytułu pożyczki zaciągniętej przez S. C. (1) w Banku (...) S.A. na umowy z dnia 3 października 2008 r. Z pożyczonej na mocy tej umowy sumy 120.000 zł, kwota 62.739,31 zł została przeznaczona na spłatę innego zobowiązania (ani z umowy pożyczki nie wynika, ani nie wykazano w niniejszym postępowaniu, że zobowiązanie spłacone z tej części środków uzyskanych z pożyczki dotyczyło majątku wspólnego małżonków), zaś kwota 57.260,69 zł została przeznaczona na zakup ruchomości stanowiących wyposażenie gabinetu stomatologicznego prowadzonego przez S. C. (1) w lokalu nr (...) przy ul. (...) w B., które zostało uznane za majątek wspólny małżonków. Wobec tego uwzględnieniu w sprawie o podział majątku wspólnego podlegałyby spłata długu związanego z częścią pożyczki przeznaczonej na zakup wyposażenia gabinetu stomatologicznego (majątku ruchomego). W okresie od 23 sierpnia 2009 r. do 23 maja 2014 r. S. C. (1) spłacił raty powyższej pożyczki w łącznej wysokości 145.412,29 zł. Kwota pożyczki przeznaczona na zakup ruchomości do gabinetu stomatologicznego stanowiła 47,72% całej pożyczki (57.260,59 zł / 120.000 zł). Wobec tego w sprawie o podział majątku wspólnego rozliczeniu powinna podlegać kwota odpowiadająca 47,72% spłaconej przez S. C. (1) we wskazanym okresie pożyczki, tj. kwota 69.390,74 zł, która stanowi nakład S. C. (1) z majątku osobistego na majątek wspólny. D. C. (1) przy prawidłowym zgłoszeniu tego długu w sprawie o podział majątku wspólnego winna była zwrócić S. C. (1) połowę ze wskazanej kwoty, tj. 34.695,37 zł.

Suma łączna należności z powyższych tytułów, które stanowiły nakłady z majątku osobistego S. C. (1) na majątek wspólny jego i D. C. (1),

do których zwrotu zobowiązana byłaby była żona powoda przy sformułowaniu odpowiednich wniosków i dowodów w tym przedmiocie w postępowaniu o podział majątku wspólnego, wynosiła 126.799,86 zł (17.322 zł + 74.782,49 zł + 34.695,37 zł). Gdyby roszczenia z tytułu tych nakładów zostały prawidłowo zgłoszone przez pełnomocników S. C. (1) w przedmiotowej sprawie o podział majątku wspólnego, to sądy orzekające w tamtej sprawie, stosując opisane wcześniej reguły dotyczące rozliczenia nakładów, powinny dokonać rozliczenia tych nakładów poprzez zasądzenie od D. C. (1) na rzecz S. C. (1) kwoty 126.799,86 zł lub poprzez zmniejszenie dopłaty

z tytułu podziału majątku wspólnego zasądzonej od S. C. (2) na rzecz D. C. (1) o kwotę 126.799,86 zł. Pełnomocnicy S. C. (1)

w sprawie o podział majątku wspólnego (w szczególności adwokat J. Ł., działająca początkowo z upoważnienia adwokata L. K.) musieli posiadać wiedzę o wskazanych wyżej długach, skoro w aktach tamtej sprawy znajdowały się dokumenty dotyczące kredytów zaciągniętych na zakup nieruchomości i budowę domu,

w księgach wieczystych nieruchomości figurowały wpisy hipotek zabezpieczających spłatę kredytów, a już we wniosku wskazano, że nabycie nieruchomości stanowiących wyposażenie lokalu nr (...) przy ul. (...) w B. nastąpiło częściowo ze środków pochodzących z pożyczki zaciągniętej w Banku (...) S.A., której umowa została dołączona do wniosku. Zeznająca w niniejszej sprawie jako świadek adwokat J. Ł. nie zaprzeczała, że w trakcie sprawy o podział majątku wspólnego posiadała wiedzę o powyższych zobowiązaniach, lecz twierdziła, że ich niezgłoszenie do rozliczenia było związane z przyjętą taktyką procesową oraz że kredyt na budowę domu przy ul. (...) w B. nie podlegał rozliczeniu przy dokonywaniu podziału majątku, gdyż został zaciągnięty przez powoda wspólnie z rodzicami. J. Ł. nie wyjaśniła jednak szczegółowo, na czym owa taktyka procesowa miałaby polegać. Nie przekonują jej twierdzenia, że przez zgłoszenie do rozliczenia powyższych długów spłaconych przez S. C. (1) miałyby dojść do ujawnienia składników majątku wspólnego nabytych przez S. C. (1), który nie został zgłoszony

w sprawie o podział majątku wspólnego. Przecież zobowiązania powyższe dotyczyły składników majątkowych, które były znane w sprawie o podział majątku wspólnego i zostały objęte podziałem. Niesłuszne było też stanowisko J. Ł. dotyczące rozliczenia kredytu na budowę domu na nieruchomości przy ul. (...) w B.. Skoro nakład na tę nieruchomość w postaci budowy domu stanowił składnik majątku wspólnego małżonków, to spłata przez S. C. (1) zobowiązania związanego z kredytem zaciągniętym na budowę tego domu stanowił jego nakład z majątku osobistego na majątek wspólny małżonków. Pełnomocnicy S. C. (1) powinni w tej sytuacji podjąć wszelkie działania w celu zgłoszenia do rozliczenia w sprawie o podział majątku wspólnego wymienionych wyżej nakładów S. C. (1) (spłaconych przez niego długów). Zaniechanie podjęcia przez pełnomocników S. C. (1) w tamtej sprawie odpowiednich czynności w tym zakresie, w szczególności brak zgłoszenia stosownych wniosków o rozliczenie powyższych nakładów (spłaconych długów) pozwala postawić pełnomocnikom zarzut niezachowania należytej staranności przy wykonywaniu umowy o zastępstwo prawne (umowy zlecenia), a w konsekwencji przypisać im winę w opisanym wyżej znaczeniu. Wskutek tego nieprofesjonalnego zachowania pełnomocników w majątku S. C. (1) powstała szkoda majątkowa (strata) odpowiadająca wskazanej wyżej kwocie 126.799,86 zł, co uzasadnia odpowiedzialność odszkodowawczą pełnomocników względem powoda co do wymienionej kwoty, a w konsekwencji i odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela.

Na gruncie materiału dowodowego rozpatrywanej sprawy nie było natomiast podstaw do uznania dalej idących roszczeń powoda. Jeśli chodzi o kwestię hipoteki obciążającej nieruchomość przy ul. (...) w B., to nieruchomość ta stanowiła majątek osobisty powoda i nie była objęta podziałem w sprawie o podział majątku wspólnego byłych małżonków. W konsekwencji suma zadłużenia hipotecznego dotyczącego tej nieruchomości w dacie dokonywania podziału majątku wspólnego (64.526,91 zł) nie wpływała w żaden sposób na wartość majątku wspólnego byłych małżonków i nie podlegała uwzględnieniu przy dokonywaniu podziału. Gdyby było inaczej, to sąd dokonujący podziału majątku wspólnego

z pewnością uwzględniłby wartość takiej hipoteki z urzędu, tak jak miało to miejsce

w stosunku do objętej podziałem nieruchomości lokalowej przy ul. (...)

w B.. Nie można tu więc postawić pełnomocnikom S. C. (1) żadnego zarzutu.

Powód nie wykazał, że pozostałe spłacone przez niego długi wymienione w pozwie dotyczyły majątku wspólnego byłych małżonków, a w konsekwencji, że przysługiwało mu roszczenie byłej żonie o zwrot połowy tych spłaconych długów, które podlegało rozliczeniu na podstawie art. 45 k.r.o. Powód nie podał ani w pozwie, ani podczas przesłuchania w charakterze strony, na co konkretnie zostały przeznaczone środki pochodzące z kredytów zaciągniętych w ramach posiadanych przez niego kart kredytowych w (...) S.A. (6.141,10 zł) (...) Bank S.A. (6.674,07 zł) oraz z tytułu kredytu konsumpcyjnego zaciągniętego w (...) S.A. (54.053,40 zł). Co do zadłużenia na karcie kredytowej powoda w (...) Banku S.A. (22.925,01 zł), to powód podczas składanych zeznań wskazał, że środki te zostały przeznaczone na nabycie lokalu przy ul. (...) w B., jednak same tylko zeznania powoda nie stanowiły dowodu wystarczającego do wykazania takiego twierdzenia. Zwrócić należy uwagę, że na zakup lokalu przy ul. (...) w B. zaciągnięty został przez S. C. (1) inny kredyt w banku (...) S.A. w dniu 11 marca 2008 r. W tej sytuacji za niewiarygodne należało uznać twierdzenie powoda, że na ten cel przeznaczone zostały również środki pochodzące z kredytu zaciągniętego w ramach karty kredytowej w (...) Banku S.A., przy braku jakichkolwiek innych dowodów dotyczących tej kwestii.

Nie można było uznać, że konieczność poniesienia kosztów postępowania związanego ze skargą kasacyjną w sprawie o podział majątku wspólnego (łącznie 3.850 zł) związana była z nienależytym działaniem pełnomocnika powoda na tamtym etapie sprawy. Jak już wcześniej wskazano, decyzja o wniesieniu skargi kasacyjnej była podjęta przez S. C. (1) po konsultacjach z innymi prawnikami, pomimo wiedzy o małych szansach na uzyskanie pozytywnego jej rozstrzygnięcia. W tej sytuacji brak było podstaw do przypisania pełnomocnikowi powoda, a co za tym idzie i pozwanemu ubezpieczycielowi, odpowiedzialności odszkodowawczej za koszty, jakie powód poniósł w związku z wniesioną skargą kasacyjną. To samo dotyczy kosztów egzekucji (10.424,80 zł) i odsetek uiszczonych na rzecz D. C. (1) (2.600 zł) z tytułu opóźnienia w zapłacie kwoty zasądzonej prawomocnym orzeczeniem sądowym o podziale majątku wspólnego. Materiał dowodowy niniejszej sprawy nie dawał podstaw do stwierdzenia, jak podnosił powód, że adwokat J. Ł. doradzała mu, żeby nie dokonywał spłaty, przekonując go, że orzeczenie sądu drugiej instancji nie jest wykonalne przed rozpoznaniem skargi kasacyjnej. Takie twierdzenie powoda było niewiarygodne w sytuacji, gdy Sąd Okręgowy w Białymstoku oddalił wniosek S. C. (1) o wstrzymanie wykonania postanowienia o podziale majątku wspólnego a powód zapłacił część zasądzonej kwoty na rzecz D. C. (1) po ogłoszeniu postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie podziału majątku wspólnego. Doświadczenie życiowe wskazuje, że w opisanych okolicznościach powód musiał, a przynajmniej powinien, mieć świadomość, że jest zobowiązany dokonać zapłaty w terminach określonych w prawomocnym już postanowieniu sądowym, skoro część zasądzonej sumy jednak uiszczył. Za zaniechanie wywiązania się z tego obowiązku przez S. C. (1) nie sposób winić pełnomocnika reprezentującego go w sprawie o podział majątku wspólnego.

Mając to wszystko na uwadze Sąd na podstawie powołanych przepisów w pkt. I sentencji wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem odszkodowania kwotę 126.799,86 zł, a w pkt. II sentencji wyroku oddalił powództwo w pozostałej części.

Powodowi należą się również odsetki ustawowe od powyższej sumy z tytułu opóźnienia w jej zapłacie przez pozwanego. Stosownie do art. 481 § 1 i 2 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, a jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej (...) Banku (...) i 5,5 punktów procentowych. Termin zapłaty powyższej kwoty nie był oznaczony, ani nie wynikał z właściwości zobowiązania, zatem świadczenie to powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu pozwanego do zapłaty (art. 455 k.c.). Powód zgłosił pozwanemu roszczenia odszkodowawcze przed wszczęciem niniejszej sprawy, skoro pozwany prowadził postępowanie likwidacyjne

w związku z roszczeniami powoda przeciwko J. Ł. i decyzją z dnia 1 września 2016 r. odmówił wypłaty odszkodowania. Ponadto S. C. (1) w dniu 23 maja 2016 r. wystąpił m.in. przeciwko (...) S.A. do Sądu Rejonowego

w Białymstoku z wnioskiem o zawiązanie do próby ugodowej, którym objęto roszczenia dochodzone niniejszym pozwem. Pozwany znajdował się zatem w opóźnieniu w zapłacie zasądzonej wyrokiem kwoty w dacie wniesienia pozwu (11 maja 2017 r.), co uzasadniało zasądzenie odsetek od tej daty, zgodnie z żądaniem powoda.

Orzekając o kosztach postępowania w pkt. III sentencji wyroku Sąd stosunkowo rozdzielił je pomiędzy stronami na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., odpowiednio do wyniku sprawy. Z dochodzonej kwoty 242.723,40 zł Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 126.799,86 zł. Powód wygrał zatem sprawę w 52,24% (126.799,86 zł / 242.723,40 zł x 100), przegrał zaś w 47,76%, a w tym stosunku wygrał sprawę pozwany. Zatem strony powinny ponieść koszty w następujących udziałach: powód w 47,76%, pozwany w 52,24%. Koszty powoda niezbędne do celowego dochodzenia praw w niniejszej sprawie wyniosły łącznie 17.554 zł, na co składają się uiszczona opłata sądowa od pozwu w wysokości 12.137 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powoda w wysokości 5.400 zł ustalonej stosownie do § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.). Koszty pozwanego niezbędne do celowej obrony wyniosły 5.417 zł, na co składają się opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 5.400 zł ustalonej stosownie do § 2 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.). Suma kosztów obydwu stron w niniejszej sprawie wyniosła zatem 22.971 zł. Powód, stosownie do wyniku sprawy, powinien pokryć koszty procesu w wysokości 10.970,95 zł (22.971 zł x 47,76%), a poniósł koszty w wysokości 17.554 zł. Wobec tego pozwany winien zwrócić powodowi część kosztów procesu w kwocie 6.573,05 zł (17.544 zł minus 10.970,95 zł).